

Kursplan

ESTHER förbättringscoacher

Utbildning 2019-2020

ESTHER

Region och kommuner i Jönköpings län i samverkan

1. Innehåll

1. Innehåll	1
2. Bakgrund	2
3. Vad behöver en ESTHER förbättringscoach kunna?	3
4. Ledning och organisation av utbildningen	4
5. Målgrupp.....	4
6. Avgift per deltagare	5
7. Utbildningstillfällen 2019-2020	6
8. Program	7
9. Föreläsare/instruktörer	14
10. Kurslitteratur.....	15
10. Kontaktperson.....	16

Ändringar och/eller kompletteringar av kursplanen kan förekomma under pågående utbildning.

2. Bakgrund

ESTHER

Vad är bäst för Esther?" är kärnfrågan för att utveckla personcentrerad vård, men även för framtagande av riktlinjer och kompetens som alltid fokuserar på Esther. Följdfrågorna därefter blir:

Vilka behöver då samverka?

Vilka förbättringar behöver göras?

ESTHER

- Är gränsöverskridande där den individuella berättelsen, behov och mål är ledstjärnor i utformningen av vård och omsorg och utgångspunkten i förbättringsarbeten.
- All samverkan och alla förbättringar samskapas med Esther.
- ESTHERkonceptet vill säkerställa trygghet för individens bästa genom en stark interaktion och lärande mellan Esther och alla som behöver samverka för att få till bästa möjliga vård och omsorg. Arbets sättet tillåter och förutsätter engagemang, individanpassade lösningar och ansvarstagande för helheten samt utgår från hela personen inklusive närstående i hela vårdförloppet.

ESTHER blev ett registrerat varumärke 2018.

ESTHER förbättringscoachutbildning

ESTHER förbättringscoachutbildning startades redan 2006 för att bära ESTHERS vision och är ett medel att för stödja utvecklingen av vård och omsorg på sin arbetsplats. I utbildningen är också vårdkedjan och samverkan utifrån Esthers perspektiv centrala områden. Medarbetare och chefer från sjukhus, kommunal vård och omsorg samt primärvård i Jönköpings län har möjlighet att delta i utbildningen.

Region Jönköpings läns utvecklingsenhet, Qulturum, fick 2006 uppdrag att planera, genomföra och följa utbildningen. Detta gjordes tillsammans med ESTHER-nätverket på Högländet och dåvarande Luppen, kommunernas utvecklingsenhet. Syftet med utbildningen var och är att medarbetare får kunskap i att alltid beakta vad som är bäst för Esther, förbättringskunskap och lösningsfokuserad coaching. Under utbildningen gör alla deltagare ett förbättringsarbete med och för Esther på sin arbetsplats, som en del i lärandet. Efter genomgången utbildning kan en ESTHER förbättringscoach bidra med sin kunskap och stödja utvecklingsarbete på sin arbetsplats.

Utbildningarna ges varje år då efterfrågan och behovet har varit stort. Som en följd av detta har också en Steg-2 utbildning för coacher genomförts vid olika tillfällen. Utbildningen och coachernas arbete har varit föremål för utvärdering av forskare och är under ständig utveckling för att möta dagens och morgondagens behov. Utbildandet av ESTHER förbättringscoacher har på ett bra sätt ökat delaktigheten och skapat förutsättningar för det dagliga kvalitetsarbetet på arbetsplatsen. På Högländet finns i dag ett nätverk för Esthercoacher där man fortsätter att träffas och utvecklar nya kunskaper och ger stöd till varandra.

Visionen för ESTHER nätverk är att "Esther ska uppleva trygghet och oberoende samt leva ett självständigt liv som förstärks av handlingskraftig samverkan." Framtidsbilden för coacherna är att de ska kunna bära visionen för ESTHER vidare.

ESTHER förbättringscoach

Det unika med ESTHER förbättringscoacher från andra förbättringscoacher är att

- ESTHER förbättringscoacher förbättringar **med** och **för** Esther
- Esther själv finns aktivt med i förbättringsarbete
- Samverkan över organisationsgränser är en självklarhet
- Efter utbildningen ingår ESTHER förbättringscoacher i och bidrar till ett lärande nätverk, ESTHER nätverk. Nätverket går över organisationsgränser både regional, nationellt och internationellt.

Socialstyrelsen slår i sina författningar fast, för såväl socialtjänst samt hälso- och sjukvård, att ”alla som arbetar i vård- och omsorg har två uppgifter; att göra det ordinarie arbetet och samtidigt förbättra det system man arbetar i.”

Bollplank

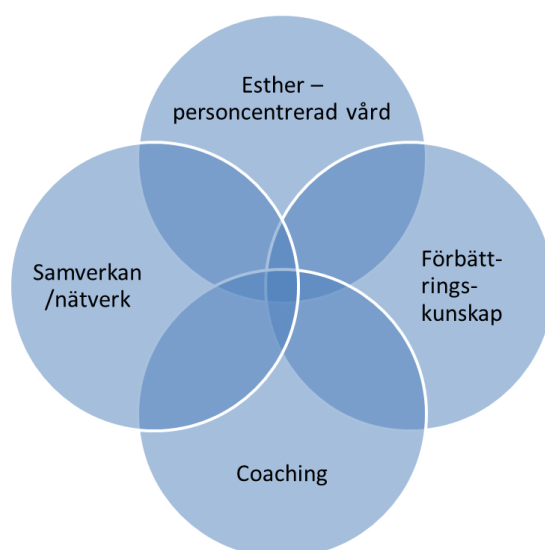
De senaste åren har även Esther själv dvs. individer med erfarenhet från vården varit med under hela utbildningen, som bollplank. Esthers uppgift är att säkerställa att det är fokus på vad som är bäst för Esther. Det är i personer i olika åldrar och med olika erfarenheter som medverkar både i planering och i genomförande. Dessa personer får en introduktion i förbättringsarbete och deltar på frivillig bas. Att ha personer med egen erfarenhet med i utbildningen är ett uppskattat och beforskat moment.

Stödperson

Under utbildningen gör deltagarna ett förbättringsarbete på sin arbetsplats. Vid utbildningstillfällena får deltagarna kunskap om verktyg och metoder för kunna genomföra sina förbättringsarbeten. På hemmaplan behöver de ha en stödperson som kan stödja förbättringsarbetet mer verksamhetsnära.

Stödperson bidrar med stöd i förbättringsarbetet samt att hålla fokus på Esther. Stödpersonen och deltagaren har minst en kontakt mellan varje utbildningstillfälle.

3. Vad behöver en ESTHER förbättringscoach kunna?

ESTHER förbättringscoacher ska skapa förutsättningar för

- ett personcentrerat arbetssätt
- delaktighet och samverkan
- ständiga förbättringar
- tvärprofessionell vård
- lärande
- en hållbar utveckling
- kunniga och kreativa medarbetare

Efter utbildningen ska coacherna kunna

- stödja att Esther alltid är en del av förbättringsarbete som görs i verksamheten
- använda förbättringskunskap och dess metoder och verktyg
- inom sitt verksamhetsområde ska coacherna driva och stödja team och arbetsgrupper i ständiga förbättringar
- använda ett lösningsfokuserat coachande arbetssätt i förbättringsarbete
- arbeta med målinriktad utveckling och förbättring i samverkan med andra aktörer

4. Ledning och organisation av utbildningen

Programgrupp som arbetar med planering och genomförande av utbildning för ESTHER förbättringscoacher.

- Karin Börriesson, utvecklingssekreterare, Kultorum Region Jönköpings län
- Håkan Carlsson, ESTHERcoach-samordnare, Folkhälsa och sjukvård Region Jönköpings län
- Samida Garibovic, ESTHERcoach-samordnare Vetlanda kommun
- Conny Israelsson, kvalitetsledare, Tranås kommun
- Malin Johansson, utvecklingschef Socialförvaltningen, Nässjö kommun
- Susanne Lundblad, utvecklingsledare, Kultorum Region Jönköpings län
- Johan Thureson, Esther (patient/brukare), Vetlanda
- Noline Vackerberg, verksamhetsutvecklare, Kultorum Region Jönköpings län
- Henrik Ånfors, Esther (patient/brukare), Huskvarna
- Representant från Kommunal utveckling

5. Målgrupp

Medarbetare som brinner för att göra vård och omsorg bättre för Esther. Alla yrkesgrupper inom vård och omsorg från kommunal verksamhet, vårdcentral eller sjukhus är välkomna.

Viss datorvana krävs.

6. Avgift per deltagare

Kommun: 7 500 kronor exkl. moms.

Region Jönköpings län: 2 000 kronor. Resterande kursavgift bekostas av Region Jönköpings län.

Avgiften faktureras vid start och återbetalas inte efter 30 september 2019.

I priset ingår kurslitteratur, lunch, fika, internat, samt deltagaravgiften dag ett på den nationella konferensen Utvecklingskraft i Jönköping.

7. Utbildningstillfällena 2019-2020

Inför utbildning: Egna förberedelser, se program.

Lärandeseminarium 1:	9 september 2019 8:30–16:30	Qulturum, Jönköping Fika och registrering från kl. 8:00 Chefer inbjudna till förmiddagspasset
Lärandeseminarium 2:	21 oktober 2019 8:30–16:30	Qulturum, Jönköping
Lärandeseminarium 3:	26 – 27 november 2019	Isaberg Höganloft
Lärandeseminarium 4:	4 februari 2020, 8:30–16:30	Qulturum, Jönköping
Lärandeseminarium 5:	28 april 2020, 8:30–16:30	Qulturum, Jönköping
Avslutningstillfälle:	En dag maj 2020	Dag 1 på konferensen Utvecklingskraft, Elmia Jönköping Chefer inbjudna vid examenstillfället på eftermiddagen

Samtliga moment i utbildningen är obligatoriska för deltagarna.

Kursuppgifter mellan utbildningstillfällena

- Inläsning av kursmaterial.
- Genomföra ett förbättringsarbete tillsammans med sina kollegor på den egna arbetsplatsen utifrån Esthers behov och de målbilder som verksamheten har. Förbättringsarbete redovisas på avslutningstillfället.
- Träna på att coacha kollegor att vara en del verksamhetens ständiga förbättringar.
- Kontakt med utsedd stödperson.

Stöd för detta behövs av närmsta chef och vi rekommenderar att schemalägga minst 8 timmar/månad utöver kurstillfällena.

Klart till avslutningstillfället i maj 2020

- Förbättringsarbete på egna arbetsplatsen utifrån Esthers behov och med Esther.
- Förbättringsarbetet sammanfattat i mall till ESTHERS årsbok.
- En poster görs som visas på Utvecklingskraft 2020.
- Några av kursens deltagare presenterar även muntligt på Utvecklingskraft 2020.

8. Program

Förberedelser inför utbildningsstart

För att du ska få ut mesta möjliga av kursen behöver du förbereda dig. Inför kursstart ber vi dig därför att gå igenom följande uppgifter. Det du har kommit fram till kommer att fångas på första lärandeseminariet.

Börja identifiera vad som är viktigt för Esther på din arbetsplats.

Det du fångar tar du med dig in i utbildningen.

1. Intervju med minst en Esther
 - *Vi vill arbeta med förbättringar på den här arbetsplatsen. Är det något du tycker vi behöver veta?*
 - *Vad är viktigt för dig?*
 - *Om du vore chef på den här arbetsplatsen, vad skulle du förändra direkt?*
Arbetsbok s 17-24
2. Informera på en arbetsplatsträff
 - Berätta att du ska gå utbildningen ESTHER förbättringscoach
 - *Har ni fångat upp något som Esther har uttryckt som vi behöver förbättra?*
3. Finns det enkäter, statistik eller annat på din arbetsplats som visar vad som är viktigt för Esther?

Fyll i enkät före kursstart

Enkäten beskriver ett nuläge av din kunskap om förbättringsmetoder och coaching.

Motsvarande enkät kommer att göras efter avslutad kurs. Enkäten skickas ut inför kursstart.

Titta på följande filmer

[Public Service Superhero – Vårdens och omsorgens superhjältar](#) (3,47 min)

[Vad är bäst för Esther?](#) (9 min)

[Who is Esther?](#) (6,59 min)

Ta del av kursplan

Ytterligare kursmaterial tillkommer under kursen.

Lärandeseminarium 1

9 september 2019

Respektive chef bjuds in till förmiddagen.

Lärande mål

Få kunskap om

- vad en Esther förbättringscoach är
- kund- och personcentrerat arbetssätt
- coaching
- förbättringskunskap.

Innehåll:

- Introduktion ESTHER
- Vad betyder Esther för mig?
- Kursinformation
- Chefens roll
- Lösningfokuserad coaching - en introduktion
- Förbättringskunskap – en introduktion
- Vad är viktigt för Esther i din verksamhet? Utifrån det du har fått fram i dina förberedelser inför utbildningen
- Lär känna de andra kursdeltagarna

Hemuppgift	Färdigt till
Börja orientera dig på Esthers hemsida och ev. Facebook	Hela kursen
<i>ESTHER- nätverk, vision, coaching</i> Läs sid 5 – 12 i arbetsboken. Frågor och Att göra är för din egen personliga utveckling och fångas inte vidare kursen	Lärandeseminarium 2
<i>Observation</i> av Esther. Läs sid. 25-26 i arbetsboken. Lyssna på, observera eller skugga Esther	Lärandeseminarium 2
Diskussioner i din grupp. På vilket sätt väljs av gruppen själv. <ul style="list-style-type: none"> • <i>Vad är skillnaden mellan en Esther förbättringscoach och en förbättringscoach?</i> 	Lärandeseminarium 2
Ha klart ett val av förbättringsarbete/förbättringsområde. Max 2 personer per förbättringsarbete.	Lärandeseminarium 2
Om val av förbättringsarbete är klart - påbörja arbetet med bakgrund, mål, nuläge. Skriv i mall för Årsbok	Lärandeseminarium 2
Om det passar ditt lärande: skriv i "Reflektionsboken". Boken är för din egen personliga utveckling och innehållet fångas inte i kursen.	Hela kursen
Du har ansvar att ta kontakt vid minst ett tillfälle med utsedd stödperson på hemmaplan	Lärande seminarium 2
Titta på: Förbättringsmodellen – eUtbildning https://360.articulate.com/review/content/3f1e640e-fef0-4991-b9f0-bec95e619b93/review	

Lärandeseminarium 2

21 oktober 2019

Lärandemål

Få kunskap i och förstå

- nästa steg i förbättringsarbetet
- grunderna att mäta/följa resultat i förbättringsarbete
- samskapande med Esther
- rollen som ESTHER förbättringscoach.

Innehåll

- Vad betyder Esther för mig?
- LEAN-spel
- Förbättringskunskap, Nolan och Demings förbättringsmodell
- Grunderna i verktyg att använda vid förbättringar; PGSA, fiskben m.fl.
- Att mäta förbättringsarbete
- Samskapande med Esther
- Coaching – att möta sina kollegor. Rollen som ESTHER förbättringscoach

Hemuppgift	Färdigt till
Kontakt vid minst ett tillfälle med stödpersonen på hemmaplan	Lärandeseminarium 4
Diskussion i nya grupper. Gruppen väljer själv sätt. <ul style="list-style-type: none"> • <i>Hur kan vi veta att förändring är en förbättring?</i> • <i>Hur kan vi veta att vi är på rätt väg?</i> 	Lärandeseminarium 4
<i>Co-production</i> Läs sid 36-38 i Arbetsboken	Lärandeseminarium 4
<i>Mätning</i> Läs s 49-50 i Arbetsboken	Lärandeseminarium 4
Fortsätt med förbättringsarbetet i din verksamhet. Fokus på förändringar och mätningar. Dokumenter	Lärandeseminarium 4
Fortsätt med "bladderblocksaffischen" med Titel, mål, analys, beskriv pågående PGSA och mätningar	Lärandeseminarium 4
Träna på att vara en ESTHER förbättringscoach	Lärandeseminarium 4
Genomför en telefonintervju med en politiker	Lärandeseminarium 4

Lärandeseminarium 3. Internat

26 – 27 november 2019

Lärande mål

Får kunskap om och förstå

- lösningsfokuserad coaching
- Esthers behov
- förbättringsarbete utifrån Esthers behov

Dag 1

- Vad betyder Esther för mig?
- Gör våra olikheter till våra styrkor, genom exempel från Human Dynamics
- Förbättringskunskap
- Mitt eget förbättringsarbete. Redovisning och eget arbete
- Kvällsaktivitet och middag

Dag 2

- Vad betyder Esther för mig?
- Esther nätverk
- Lösningsfokuserad coaching
- Förbättringskunskap
- Kursinformation

Hemuppgift	Färdigt till
Kontakt vid minst ett tillfälle med stödpersonen på hemmaplan	Lärandeseminarium 3
Titel till förbättringsarbetet Bakgrund Smarta mål Esthers deltagande i förbättringsarbetet Skrivs i mallen Årsboken	1 november 2019
Baslinje/nuläge Analys av nuläge/framtid Förbättringsidé att testa Skrivs i mallen Årsboken	15 november 2019
Börja testa idén enligt PGSA	Lärandeseminarium 3
Gör en "bladderblocksaffisch" med Titel, mål, analys, påbörjad PGSA	Lärandeseminarium 3
<i>Från idé till handling</i> (Förbättringskunskap) Läs sid 41-50 i arbetsboken.	Lärandeseminarium 3
Ta till vara på Mias tips	Lärandeseminarium 3
Diskussion i din grupp. På vilket sätt väljs av gruppen själv. • <i>Att få till ett smart mål</i>	Lärandeseminarium 3

Lärandeseminarium 4

4 februari 2020

Lärandemål

Få kunskap i och förstå

- nästa steg i förbättringsarbetet
- lära av varandras förbättringsarbeten
- hur coaching kan bidra till energi och hållbarhet

Innehåll

- Vad betyder Esther för mig?
- Mitt förbättringsarbete
- Coaching- positiv energi och hållbarhet
- ESTHER – vad händer efter utbildningen?
- Presentationsteknik

Hemuppgift	Färdigt till
Kontakt vid minst ett tillfälle med stödpersonen på hemmaplan.	Utvecklingskraft
Fortsätt med förbättringsarbetet i din verksamhet. Fokus på förändringar och mätningar.	Lärandeseminarium 4
Träna på att vara en ESTHER förbättringscoach.	Lärandeseminarium 4
<i>Positiv energi och hållbarhet</i> Läs sid 59-63 i Arbetsboken.	Utvecklingskraft
Gör en poster och/eller planera för muntligt seminarium. Använd gärna postermallen.	Utvecklingskraft

Lärandeseminarium 5

28 april 2020

Lärandemål

- Få kunskap om hur du presenterar ditt förbättringsarbete.

Innehåll

- Tips och idéer kring hur du presenterar ditt förbättringsarbete

Hemuppgift	Färdigt till
Poster och presentation till Utvecklingskraft	Examen maj 2020

Examen, Utvecklingskraft maj 2020

Innehåll

- Deltagande på nationella konferensen Utvecklingskraft under dag 1
- ESTHER-seminarium där examination hålls under en eftermiddag, posterredovisning och/eller muntlig presentation
- Chefer är inbjudna till examinationen.
- Detaljerat program utarbetas under året
- ESTHER förbättringscoach-kontrakt skrivs

Efter utbildningen

Fortsätt vara en aktiv ESTHER förbättringscoach. Det är nu det börjar.

På varje medarbetarsamtal: Samtala om Esthercoach-rollen.

Var en del av ESTHER nätverk och delta gärna i aktiviteter kopplat till ESTHER nätverk.

Anmäl gärna ett förbättringsarbete inom din verksamhet till framtida Utvecklingskraft eller andra konferenser och mötesplatser.

9. Föreläsare/instruktörer

Samida Garibovic	Lean, förbättringsarbete
Conny Israelsson	Lean
Malin Johansson	Förbättringskunskap
Håkan Karlsson	Kursansvarig, Esther nätverk, lösningsfokuserad coaching, förbättringsarbete
Susanne Lundblad	Kursansvarig, förbättringskunskap
Maria Malmström	Lean
Parima Nassiri	Bollplank
Inger Norrlin	Bollplank
Malin Skreding Hallgren	Gör våra olikheter till våra styrkor – exempel från Human Dynamics
Johan Thureson	Bollplank
Nicoline Vackerberg	Lösningsfokuserad coaching, Lean
Henrik Ånfors	Bollplank
Vakant	Kommunal Utveckling

Ytterligare föreläsare kan tillkomma.

10. Kurslitteratur

Arbetsbok för Esthercoacher

ESTHER hemsida <http://plus.rjl.se/esther>

ESTHER Facebook <https://www.facebook.com/groups/Esthercoach/>

Tänkta tankar – reflektionsbok för egna tankar

Förbättringsmodellen eUtbildning

<https://360.articulate.com/review/content/3f1e640e-fef0-4991-b9f0-bec95e619b93/review>

Qulturums hemsida, Region Jönköpings län. Metoder.

<http://plus.rjl.se/index.jsf?nodeId=43079&nodeType=13>

Ytterligare kurslitteratur och material kan tillkomma.

Tips på ytterligare litteratur och annat material

Vad är best for Esther av Vackerberg, Levander, Thor 2016

Förändring, förbättring, lärande! Göteborgsregionens Kommunalförbund

<http://www.grkom.se/toppmenyn/omgrgoteborgsregionen/nyheterpress/nyheter/nyhandbokomforandringforbattringochlarande.5.3676984614ab045ed477b300.html>

Ständiga förbättringar. Ett litet häfte om coaching och coachinsamtal. Tranås kommun.

Kontakt: conny.israelsson@tranas.se

Fiskbensdiagram: <http://plus.rjl.se/infopage.jsf?childId=20279&nodeId=43145>

Film fiskbensdiagram: <http://plus.rjl.se/infopage.jsf?childId=20538&nodeId=31716>

(3.02 min)

PGSA så här gör du: <http://plus.rjl.se/infopage.jsf?nodeId=43171>

Mätning så här gör du: <http://plus.rjl.se/infopage.jsf?nodeId=43166>

Vad vill vi åstadkomma? (smarta mål. Sveriges kommuner och landsting (2018).

<http://www.attledaforbastamojligavard.se/vadvillviastadkomma.php>

Leder förändringarna till förbättring? (mätningar och PGSA), Sveriges kommuner och landsting.

<http://www.attledaforbastamojligavard.se/lederforandringar.php>

Teamarbete & Förbättringskunskap, två kärnkompetenser för god och säker vård. Bergqvist Månsson, S. (red.) Svensk sjuksköterskeförening och Svenska Läkaresällskapet.

Presentationsteknik <https://www.youtube.com/user/lacinai/videos>

10. Kontaktperson

Karin Børrisson, Kultorum karin.borriison@rjl.se tel 010-242 50 17